

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. május 20.

FRANCIA NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. Olvasott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

	Vrai	Faux
0. <i>Un torréfacteur, c'est une personne qui prépare et vend du café.</i>	x	
1. Enfant, l'odeur du café le faisait rêver.	x	
2. Il a fait la connaissance d'un homme qui lui a donné la passion pour le café.	x	
3. A 18 ans, il a décidé d'acheter une boutique de café.		x
4. Il a arrêté ses études juste après le baccalauréat.		x
5. Il a appris le métier chez des professionnels.	x	
6. Il a appris comment vendre le café de mauvaise qualité.		x
7. Il a fait des voyages dans les pays d'origine du café.	x	
8. Grâce à ses expériences, il est maintenant riche.		x
9. Aujourd'hui c'est un vrai professionnel du métier.	x	

2. feladat

0. Ana

- 10. Pierre
- 11. Paul
- 12. Kévin
- 13. Robert
- 14. Justine
- 15. Albertine
- 16. Emilie
- 17. Marwane
- 18. Marie

3. feladat

0. *Au collège Brizeux de Lorient.*

- 19. Pendant 32 ans.
- 20. Ils ont le même âge que lui./ Ils vont à l'école comme lui./ Ils sortent du quotidien par l'imaginaire comme lui. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
- 21. (Elle pense que) c'est ludique / intéressant / facile (à lire).
- 22. Non. / Elle a lu deux tomes (d'Harry Potter). (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
- 23. Parce que ses élèves les avaient lues. / Elle voulait s'en servir dans ses cours. / Pour comprendre ses élèves. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
- 24. Ils ont fait des fiches de lecture, ils ont étudié les portraits, ils ont écrit une composition, ils ont travaillé sur l'univers magique créé par J.K.Rowling. (*Au moins trois de ces activités.*)
- 25. Les enfants lisent enfin un livre. / Ça leur donne le goût de la lecture. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
- 26. Un avantage (pour l'avenir) / du plaisir. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)

4. feladat

		Claire	Sylvie	Élodie	Sophie	personne
0	<i>Elle vient d'acheter quelque chose pour son enfant.</i>		X		X	
27.	Elle préfère les vêtements solides aux vêtements à la mode.	X			X	
28.	Elle va se marier prochainement.					X
29.	Elle a acheté non seulement des vêtements mais aussi des bijoux.			X		
30.	Elle ne fait pas les magasins chaque semaine.			X	X	
31.	Avant d'aller faire les magasins, elle regarde les magazines de mode.					X
32.	Elle pense que les femmes doivent absolument suivre la mode.					X

A középszintű olvasott szöveg értése-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat

jó megoldás	elért pont
1✓	1 pont
2✓	3 pont
3✓	4 pont
4✓	5 pont
5✓	6 pont
6✓	7 pont
7✓	8 pont
8✓	9 pont
9✓	10 pont
10✓	11 pont
11✓	12 pont
12✓	13 pont
13✓	14 pont
14✓	15 pont
15✓	16 pont
16✓	17 pont
17✓	18 pont
18✓	19 pont
19✓	20 pont
20✓	21 pont
21✓	22 pont
22✓	23 pont
23✓	24 pont
24✓	25 pont
25✓	26 pont
26✓	27 pont
27✓	28 pont
28✓	29 pont
29✓	30 pont
30✓	31 pont
31✓	32 pont
32✓	33 pont

II. Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

<i>0</i>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
<i>à</i>	entre	sous/dans	en	aux	au	dans	par

2. feladat

- 0. *vieille***
 8. nouvelle
 9. fraîche
 10. première
 11. exceptionnels
 12. géniaux
 13. grosse
 14. exceptionnel
 15. théâtrales

3. feladat

- 0. *B (il)***
 16. C (le)
 17. A (on)
 18. D (cela)
 19. B (soi)
 20. C (eux)
 21. B (-)
 22. A (-toi)

4. feladat

- 0. *a vécu***
 23. était
 24. a connu
 25. est devenue
 26. a continué
 27. a déclaré / avait déclaré
 28. mourrai / vais mourir
 29. a disparu
 30. est morte
-

A középszintű nyelvhelyesség-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat

jó megoldás	elért pont
1✓	1 pont
2✓	2 pont
3✓	2 pont
4✓	3 pont
5✓	3 pont
6✓	4 pont
7✓	5 pont
8✓	5 pont
9✓	6 pont
10✓	6 pont
11✓	7 pont
12✓	8 pont
13✓	8 pont
14✓	9 pont
15✓	9 pont
16✓	10 pont
17✓	11 pont
18✓	12 pont
19✓	12 pont
20✓	12 pont
21✓	13 pont
22✓	14 pont
23✓	14 pont
24✓	15 pont
25✓	15 pont
26✓	16 pont
27✓	17 pont
28✓	17 pont
29✓	18 pont
30✓	18 pont

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többlet pont, fél pont nem adható!**

1. feladat

A kazettán hallható szöveg:

Lisez situation 0.

Message 0

« Bonjour. Ici la Base Nautique de Besançon, section canoë-kayak. Il n'y aura pas de sortie cette semaine en raison de la crue dangereuse du Doubs. Veuillez nous rappeler la semaine prochaine. »

Lisez la 1ère situation.

Message 1.

« Bonjour. Vous êtes sur le répondeur des Bateaux-mouches de Besançon. L'hiver, les croisières sont prévues tous les jours à 14 heures, sauf le lundi et en cas d'intempéries. Pour tout renseignement vous pouvez nous laisser un message. Merci. »

Lisez la 2ème situation.

Message 2.

« Bonjour. Ici Somme Plaisance. Nous ne pouvons prendre vos demandes de location qu'entre 14 heures et 18 heures. Merci de rappeler à ces horaires ou de laisser vos coordonnées. »

Lisez la 3ème situation.

Message 3.

« Salut, ici c'est Nathalie. Écoute, pour le bateau, ça ne va pas demain. Je suis prise toute la journée. Je te rappelle encore dans l'après-midi. »

Lisez la 4ème situation.

Message 4.

« Salut, c'est Stéphane. La promenade en bateau tient toujours mais je ne sais pas à quelle heure on doit se rejoindre. Rappelle-moi dès que tu as ce message. »

Lisez la 5ème situation.

Message 5.

« Salut, c'est Pierre. Mes cousins viennent d'arriver donc je ne peux pas les laisser seuls à la maison. Est-ce qu'ils peuvent venir avec nous ? Tu peux me rappeler ? C'est urgent ! »

Lisez la 6ème situation.

Message 6.

« Le numéro que vous avez composé n'est pas attribué. Veuillez consulter l'annuaire. »

(www.u-grenoble3.fr)

0. B (Ce week-end, il est impossible de faire du kayak.)

1. B (Vous pouvez faire une promenade même en hiver.)
2. A (Vous devez rappeler la société demain entre 14 heures et 18 heures.)
3. A (Elle ne peut pas venir demain.)
4. B (Il vient mais il veut savoir quand.)
5. A (Il veut savoir si ses cousins peuvent venir avec lui à la promenade.)
6. B (Vous devez vérifier le numéro que vous avez composé.)

2. feladat

A kazettán hallható szöveg:

- Quelles sont les étapes de la création d'une bande dessinée ?
- La première des choses pour créer une BD, il faut avoir une histoire...donc, toutes les histoires se passent toujours dans des lieux bien précis. Après c'est le travail des scénaristes. Moi, j'arrive avec une idée, je dis aux scénaristes, je veux que l'histoire se passe dans une forêt, et après, c'est un mélange... Pour passer au travail de la finition de tous les documents, je travaille aussi avec des dessinateurs qui font la tête, les yeux du personnage de la BD.
- Est-ce que c'est vous qui imaginez vos personnages ?
- Oui, ce sont mes propres créations.
- Vous travaillez sur ordinateur ou sur papier ?
- Moi, j'aime bien le papier parce que c'est un contact avec la nature. Et puis ce contact me plaît beaucoup. Je connais d'autres dessinateurs qui travaillent directement sur ordinateur. C'est un autre genre. Moi, j'utilise l'ordinateur pour la couleur et aussi pour rechercher des informations sur le Net.
- Et est-ce que vous êtes toujours fidèle à la réalité ou vous changez un peu ?
- Mais non, je suis très fidèle.
- On met combien de temps pour faire une bande dessinée ?
- En général, on passe 4 à 5 jours sur chaque page, selon la vitesse de l'auteur. Mais pour ma part, il faut considérer qu'entre la création d'un scénario jusqu'à l'imprimeur un an se passe.
- Quels conseils donnez-vous aux jeunes dessinateurs de BD ?
- Petite astuce : il ne faut jamais mettre le personnage au centre, toujours sur le côté. Il faut que l'image remplisse un ou deux tiers d'une page. Il faut aussi laisser assez de place pour les textes.

(www.radiojunior.com)

		VRAI	FAUX
0	<i>La première étape pour créer une BD, c'est de trouver une bonne équipe de dessinateurs.</i>		✗
7.	Après la création de l'histoire, les informaticiens travaillent sur le texte.		✗
8.	Les collègues aident Bruno Bertin à imaginer les personnages.		✗
9.	Bruno Bertin préfère faire les dessins sur papier.	✗	
10.	Il utilise l'ordinateur pour colorier ses bandes dessinées.	✗	
11.	Il reste toujours fidèle à la réalité, il ne la change jamais.	✗	
12.	Il travaille 2 ans sur une bande dessinée.		✗
13.	Il conseille aux jeunes dessinateurs de BD de mettre le personnage toujours au centre de la page.		✗

3.feladat

A kazettán hallható szöveg:

- Bonjour Philippe Prunier. Vous avez participé au Paris-Dakar. Pourquoi ?
- Eh bien, la moto est une passion, une passion que j'avais envie de vivre d'une façon un peu extraordinaire, j'avais envie de vivre des aventures, rouler dans des paysages ouverts et superbes ... comme peuvent l'être les paysages de l'Afrique.
- Quelles ont été les réactions de votre famille ?
- Au début, quand je leur ai parlé de cette idée, ils étaient plutôt contre, principalement à cause des risques d'accidents et de blessures.
- Comment vous êtes-vous préparé ?
- Je savais que c'était une épreuve très physique. On passe 8 à 15 heures par jour à moto. Je me suis entraîné en faisant du vélo et du jogging.
- Pourquoi le Paris-Dakar est-il plus dangereux pour les motards que pour les autres ?
- Il y a d'abord les risques de déshydratation ... il fait très chaud, on roule avec la combinaison, le casque, les lunettes ... Il faut absolument boire souvent.
- Est-ce qu'on peut se perdre ?
- Oui, bien sûr, parce que le vent efface les traces. Quand on se perd, il ne faut surtout pas paniquer, dans presque tous les cas, on finit par retrouver la piste.
- Racontez-nous une journée sur Paris-Dakar.
- Lever entre 3 et 5 heures du matin, petit-déjeuner et départ. On ne s'arrête qu'une ou deux fois pour prendre de l'essence. Les pilotes en profitent pour manger et boire. En arrivant, il faut s'occuper de la moto, la nettoyer, la réparer. Ensuite, douche et surtout préparation de l'étape du lendemain.
- Avez-vous envie de recommencer une telle expérience ?
- C'est trop récent, je ne sais pas encore.

(www.corse-presse.org)

0. C (à moto)

- 14. B (vivre une aventure)
- 15. B (était au début contre sa participation)
- 16. C (du vélo et du jogging)
- 17. A (de la chaleur et de la soif)
- 18. B (le vent efface les traces)
- 19. A (nettoyer et réparer la moto)
- 20. C (se prépare au lendemain)
- 21. A (ne sait pas encore s'il va refaire le Paris-Dakar)

**A középszintű hallásértés-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat**

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	4 pont
3✓	5 pont
4✓	7 pont
5✓	8 pont
6✓	10 pont
7✓	11 pont
8✓	13 pont
9✓	15 pont
10✓	16 pont
11✓	18 pont
12✓	19 pont
13✓	21 pont
14✓	22 pont
15✓	24 pont
16✓	26 pont
17✓	28 pont
18✓	29 pont
19✓	30 pont
20✓	32 pont
21 ✓	33 pont

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand / grand* helyett *grande / grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a / à*, *ou / où*, *mer / mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. A dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. **A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:**

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	4 pont
Szövegalkotás, hangnem	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Formai jegyek	1 pont
Összesen	17 pont

2. Amennyiben a dolgozat *A feladat teljesítése* szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.
3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megvalósította-e az azokban megfogalmazott kommunikációs célokat;
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Reagál Hélène levelére. (megkapta a rossz hírt / sajnálja, hogy nem tud jönni stb.)
- ② A probléma megoldására más közlekedési eszközöket (többet) ajánl Hélène magyarországi útjához.
- ③ A javasolt közlekedési eszközök egyikének kifejti előnyeit.
- ④ Megpróbálja rávenni Hélène-t, hogy a felmerült nehézségek ellenére jöjjön el mégis.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben

használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmennyiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmennyiségnél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmennyiségnél, illetve a maximális szövegmennyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese)

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl.előre-és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók);
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonynak.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz – a hiba jellegétől függően – vagy a *Szókincs, kifejezésmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszerű értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.

Formai jegyek

E szemponton belül – és csak az első feladatnál – azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó helyesen használja-e a levélben a megszólítás és elköszönés, valamint a dátum formai jegyeit.

A formai jegyek megléte vagy hiánya nem befolyásolja a többi szempont elbírálását.

1 pont	0 pont
A vizsgázó helyesen használja a levélírás valamennyi formai jegyét.	A vizsgázó részben helytelenül vagy nem használja a levélírás formai jegyeit.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

4 (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,

√3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,

2- (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai hiba,

aláhúzás + i _____ i = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ **hiányjel** = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

→

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (középszint 1. feladat) Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többi csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmenyiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többi egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmenyiségnél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.

Formai jegyek

1 pont	0 pont
A vizsgázó helyesen használja a levélírás valamennyi formai jegyét.	A vizsgázó részben helytelenül vagy nem használja a levélírás formai jegyeit.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	4 pont
Szövegalkotás, hangnem	4 pont
Szókincs, kifejezés mód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	16 pont

2. Amennyiben a dolgozat *A feladat teljesítése szempont* alapján 0 pontos, nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pontos.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

Az értékelés általános szempontjai megegyeznek az első feladatnál ismertettekkel.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Beszámol 18. születésnapi bulijáról, milyen volt, kiket hívott meg.
- ② Leírja, hogy milyen ajándékot kapott, hogy nem örült neki, és hogy miért nem.
- ③ Leírja, mi volt a reakciója, mikor megkapta az ajándékot. (pl. megköszönte, elszomorodott, felháborodott, nem mutatta csalódását)
- ④ Elmeséli, hogy kinek adott legutóbb ajándékot, és miért éppen azt az ajándékot választotta.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (középszint 2. feladat)

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többbit csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmennyiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többbit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmennyiségnél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmennyiségnél, illetve a maximális szövegmennyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.